

# Algorytmy numeryczne

## Zadanie 2

Iwona Jaśtak | Arkadiusz Dąbrowski  
Tester programista - grupa 1

12.11.2018

Sprawozdanie dotyczy implementacji algorytmu eliminacji Gaussa w wariantach:

- G: bez wyboru elementu podstawowego,
- PG: z częściowym wyborem elementu podstawowego,
- FG: z pełnym wyborem elementu podstawowego.

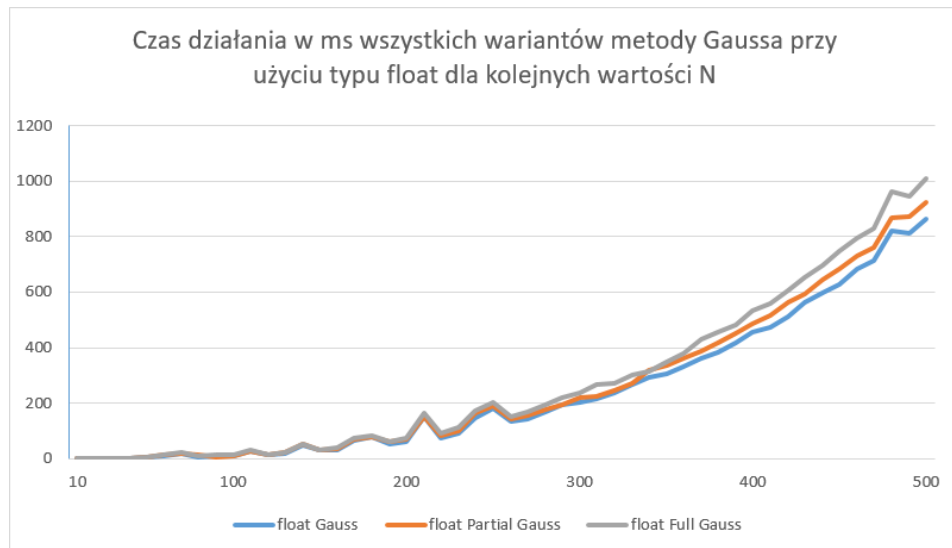
przy pomocy następujących typów:

- TF: typu pojedynczej precyzji - *float*,
- TD: typu podwójnej precyzji - *double*,
- TC: własnego typu, który przechowuje liczbę w postaci ułamka liczb całkowitych.

Program implementujący w/w warianty został napisany w języku *Java*, jak również wszelkie testy w nim przeprowadzone. Najpierw wylosowano macierz  $A$  oraz wektor  $X$  z przedziału  $[-1, 1)$ , następnie został wyliczony wektor  $B$  ze wzoru  $B = A \cdot X$ . Macierz  $A$  oraz wektor  $B$  podajemy jako parametry do rozwiązywania układu równań.

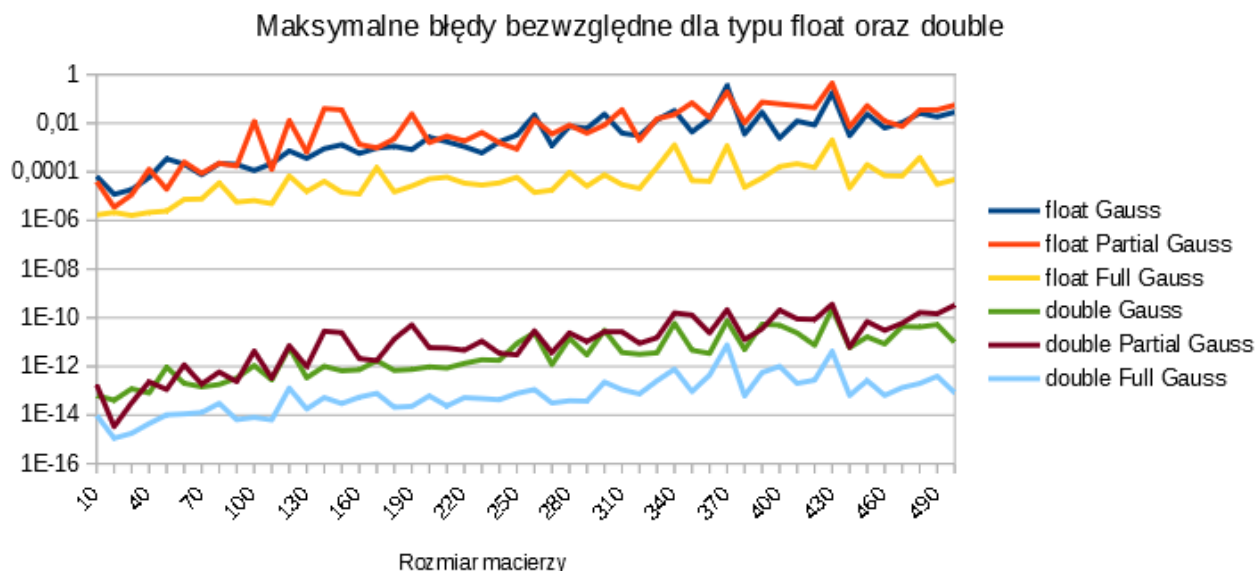
## Hipotezy i pytania

**H1:** Dla dowolnego ustalonego rozmiaru macierzy czas działania metody Gaussa w kolejnych wersjach (1, 2, 3) rośnie.



Powyższa hipoteza została przetestowana dla typu *float*. Wyniki tych testów zostały umieszczone na powyższym wykresie, z którego wprost wynika, że dla kolejnych wariantów algorytmu Gaussa czas działania jest większy dla tych samych  $N$  co bezpośrednio potwierdza tę hipotezę.

**H2:** Dla dowolnego ustalonego rozmiaru macierzy błąd uzyskanego wyniku metody Gaussa w kolejnych wersjach (1, 2, 3) maleje.



Wykres przedstawia maksymalne błędy bezwzględne dla metod Gaussa we wszystkich wersjach dla typów *float* oraz *double*. Maksymalny rozmiar macierzy to  $N = 500$ , iteracje zaczynały się od  $i = 10$ , które w kolejnych krokach były inkrementowane o 10. Pomiary dla typu ułamkowego zostały pominięte, ponieważ jak wynika z hipotezy *H3* wyniki w tym typie są bezbłędne.

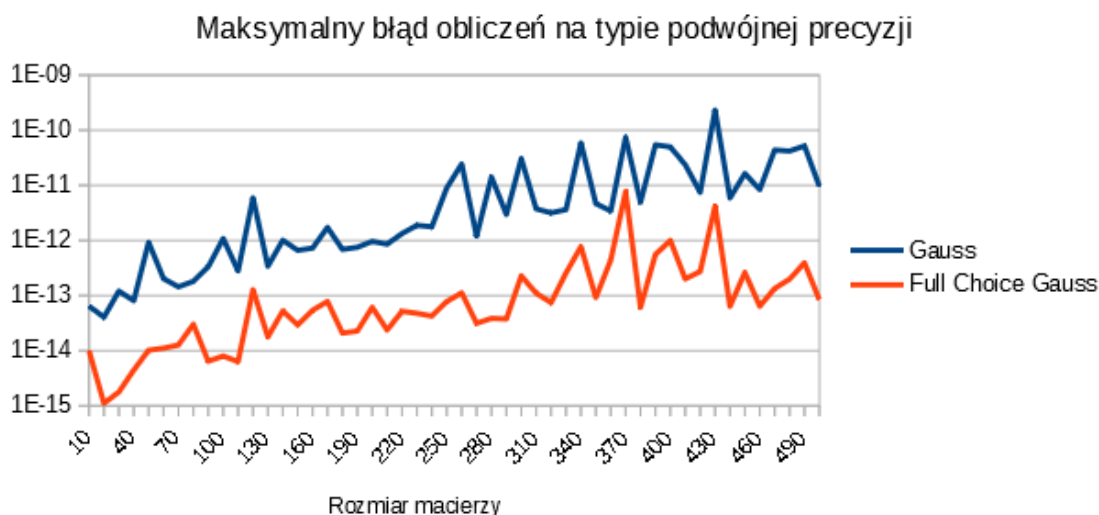
Błędy dla metod bez wyboru elementu podstawowego oraz z częściowym wyborem utrzymują się na podobnym poziomie dla obu typów z nieznaczną korzyścią dla pierwszej wersji, natomiast Gauss z pełnym wyborem elementu podstawowego dla obu typów uzyskuje najlepsze wyniki.

**H3:** Użycie własnej arytmetyki na ułamkach zapewnia bezbłędne wyniki niezależnie od wariantu metody Gaussa i rozmiaru macierzy.

```
N=10 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=20 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=30 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=40 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=50 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=60 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=70 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=80 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=90 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
N=100 Gauss: 0/1 Partial Gauss: 0/1 Full Gauss: 0/1
```

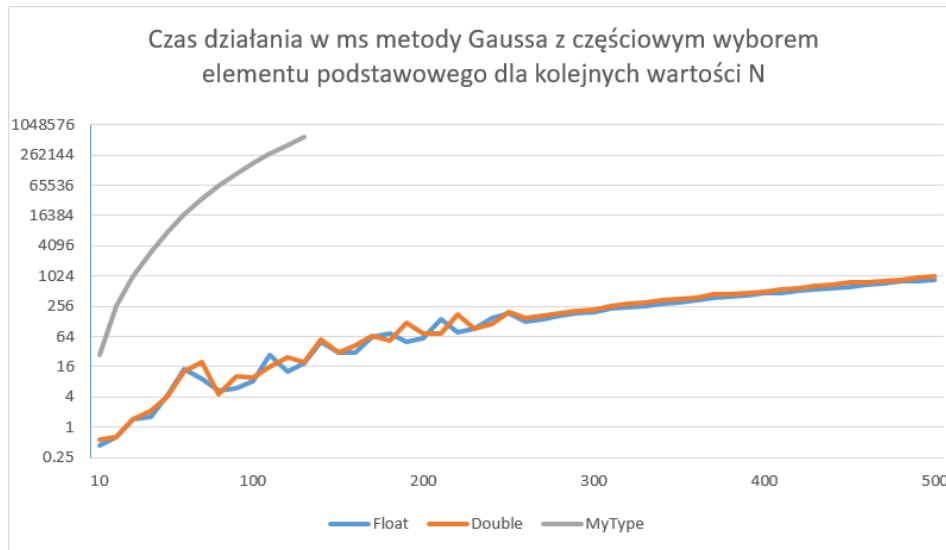
Zrzut ekranu obok prezentuje maksymalne błędy bezwzględne dla własnego typu ułamkowego (TC) dla wszystkich trzech implementacji algorytmu eliminacji Gaussa oraz dla różnych wielkości macierzy, gdzie w uproszczeniu 0/1 oznacza 0. Możemy zauważyć, że wyniki dla każdej kombinacji są bezbłędne.

**Q1:** Jak zależy dokładność obliczeń (błąd) od rozmiaru macierzy dla dwóch wybranych przez Ciebie wariantów metody Gaussa gdy obliczenia prowadzone są na typie podwójnej precyzji?



W testach wzięto pod uwagę warianty Gaussa bez wyboru oraz z pełnym wyborem elementu podstawowego. Maksymalny rozmiar macierzy to  $N = 500$ , iteracje zaczynały się od  $i = 10$ , które w kolejnych krokach były inkrementowane o 10. Dla obu wariantów metody Gaussa można zauważyć tendencję wzrostową maksymalnego błędu bezwzględnego.

**Q2: Jak przy wybranym przez Ciebie wariancie metody Gaussa zależy czas działania algorytmu od rozmiaru macierzy i różnych typów?**



Aby odpowiedzieć na powyższe pytanie użyta została metoda Gaussa z częściowym wyborem elementu podstawowego. Testy zostały przeprowadzone dla wszystkich rozpatrywanych typów. Maksymalny rozmiar macierzy wynosił  $N = 500$ , a iteracje zaczynały się od  $i = 10$ , które w kolejnych krokach było inkrementowane o 10. Dla odpowiedniej przejrzystości wyniki przedstawione zostały na wykresie ze skalą logarymiczną.

Jak można łatwo zauważyć dla każdego testowanego typu czas działania algorytmu rośnie wykładniczo. Dla typów float i double tempo wzrostu jest zbliżone, jednak dla własnego typu ułamkowego (TC) czas rośnie bardzo gwałtownie, już dla macierzy o rozmiarze  $N = 130$  czas wykonania wynosi aż 9.83 min, a dla macierzy tylko o 10 mniejszej czas wyniósł 6.75 min.

## Wydajność

**E1: Podaj czasy rozwiązania układu równań uzyskane dla macierzy o rozmiarze 500 dla 9 testowanych wariantów.**

```
Float: Gauss: 1030.8625ms
Float: Gauss Partial Choice: 1108.4689ms
Float: Gauss Full Choice: 1287.2598ms
Double: Gauss: 1531.9432ms
Double: Gauss Partial Choice: 1467.4872ms
Double: Gauss Full Choice: 1710.1607ms
```

Dany zrzut ekranu przedstawia czasy wykonania poszczególnych wersji algorytmu dla każdego z typów. Zważywszy na ograniczenia sprzętowe oraz czasowe niemożliwe było wykonanie w/w testów dla własnego typu ułamkowego, gdyż szacowany czas wynosiłby około kilkanaście lub kilkadziesiąt godzin. Można tę tendencję zauważyć na wykresie Q2, gdzie czas dla tego konkretnego przy-

padku bardzo gwałtownie rośnie.

## Podział pracy

Iwona Jaśtak	Arkadiusz Dąbrowski
klasa Randomizer - losowanie macierzy oraz wektorów	klasa MyType oraz interfejs definiujący operacje
obliczanie wektora $B$	szkielet i wstępna implementacja klasy generycznej MyMatrix
algorytm eliminacji Gaussa bez wyboru elementu podstawowego	algorytm eliminacji Gaussa z częściowym oraz pełnym wyborem elementu podstawowego
testowanie maksymalnych błędów bezwzględnych	testowanie czasu działania oraz wydajności implementacji
przygotowanie sprawozdania	